

Брюксел, 28.3.2019 г.
COM(2019) 157 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА

**относно напредъка в процеса на присъединяване на държавите членки към
Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и
освидетелстване на персонала на риболовните кораби на Международната морска
организация съгласно член 2 от Решение (ЕС) 2015/799 на Съвета**

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА

относно напредъка в процеса на присъединяване на държавите членки към Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на персонала на риболовните кораби на Международната морска организация съгласно член 2 от Решение (ЕС) 2015/799 на Съвета

1. Въведение

Съгласно Решение (ЕС) 2015/799 на Съвета от 18 май 2015 г.¹ държавите членки се оправомощават да станат — в интерес на Европейския съюз — страни по Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на персонала на риболовните кораби (STCW-F, наричана по-нататък „Конвенцията“), която беше приета от Международната морска организация (ММО) на 7 юли 1995 г. и влезе в сила на 29 септември 2012 г. Всички държави — членки на ЕС, членуват в ММО.

Конвенцията е съществен принос не само за защитата на рибарите, но също и за безопасното международно корабоплаване. Тя насърчава безопасността на живота и имуществото по море, като по този начин допринася и за опазването на морската среда. Тъй като риболовът в открито море е една от най-опасните професии и риболовните кораби и техните екипажи се сблъскват със същите опасности и рискове в открито море както търговските морски кораби, подходящите обучения и квалификации са фактор от първостепенно значение за ограничаване на броя на злополуките и за осигуряване на безопасността и сигурността на екипажа на борда, както и за морската безопасност.

Освен това Конвенцията STCW-F има съществено значение и по отношение на свободното движение на работниците. Рибарите могат да станат по-мобилни, като разполагат с възможността да работят на борда на риболовни кораби на всички държави членки, които са страни по Конвенцията STCW-F. Поради това хармонизирането на техните квалификации чрез въвеждането на общо минимално равнище на обучение за персонала на риболовните кораби не само ще подобри безопасността по море, но ще улесни допълнително и свободното движение на работниците. Освен това по този начин ще се създадат еднакви условия на конкуренция в ЕС, както и по отношение на трети държави.

Понастоящем работниците на борда на риболовните кораби не са защитени по същия начин като морските лица в сектора на морския транспорт, които попадат в обхвата на

---

¹ Решение (ЕС) 2015/799 на Съвета от 18 май 2015 г. за оправомощаване на държавите членки да станат страна, в интерес на Европейския съюз, по Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на персонала на риболовните кораби на Международната морска организация, ОВ L127, 22.5.2015 г., стр. 20—21.

почти идентичната Международна конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците на ММО (Конвенцията STCW). Докато Конвенцията STCW беше ратифицирана от 164 договарящи държави от целия свят, включително всички 28 държави — членки на ЕС, и беше въведена в правото на ЕС посредством директиви 2008/106/ЕО, 2009/16/ЕО и 2012/35/ЕО², Конвенцията STCW-F беше ратифицирана само от 26 договарящи държави от целия свят, от които само девет са държави — членки на ЕС.

По тези причини в рамките на провеждания от тях секторен социален диалог социалните партньори в ЕС в областта на морския риболов³ многократно изтъкнаха значението на прилагането на международните конвенции относно безопасността и условията на труд на борда на риболовните кораби и призоваха държавите членки и ЕС да предприемат подходящи действия.

Институциите на ЕС също изразиха ангажираност в това отношение в рамките на инициативата на ЕС за управление на океаните⁴. Както Съветът в заключенията си от 4 април 2017 г.⁵, така и Европейският парламент в резолюцията си от 16 януари 2018 г.⁶, призовават за насърчаване на еднакви условия на пазара на труда в областта на морското дело и за гарантиране на справедливо третиране чрез ефективно прилагане на съответните международни конвенции и създаване на хармонизирана социална рамка за морските дейности във водите на ЕС.

С оглед на посоченото по-горе всички държави членки, които имат риболовни кораби, плаващи под тяхно знаме, пристанища, приемащи морски риболовни кораби, които попадат в обхвата на Конвенцията STCW-F, или институции за обучение на персонала на риболовните кораби, се приканват настоятелно да станат страни по Конвенцията. Освен това трети държави следва също да бъдат приканени да станат страни по Конвенцията STCW-F, за да се насърчат безопасността и условията на труд на борда на риболовните кораби и да се положат усилия за постигане на еднакви условия на конкуренция в световен мащаб.

---

² Директива 2008/106/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно минималното ниво на обучение на морските лица (преработена), ОВ L 323, 3.12.2008 г., стр. 33—61; Директива 2009/16/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно държавния пристанищен контрол, ОВ L 131, 28.5.2009 г., стр. 57—100; Директива 2012/35/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. за изменение на Директива 2008/106/ЕО относно минималното ниво на обучение на морските лица, ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 78—105.

³ Общата конфедерация на селскостопанските кооперации в Европейския съюз (COGECA), Европейската федерация на транспортните работници (ETF) и Сдружението на националните организации на риболовни предприятия в Европейския съюз (Eurorêche).

⁴ Съвместно съобщение до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Международно управление на океаните: приносът на ЕС за отговорното управление на океаните“, JOIN(2016) 49final, от 10 ноември 2016 г.

⁵ Заключение на Съвета „Международно управление на океаните: приносът на ЕС за отговорното управление на океаните“ (8029/17), от 4 април 2017 г.

⁶ Резолюция на Европейския парламент от 16 януари 2018 г. „Международно управление на океаните: дневен ред за бъдещето на нашите океани в контекста на целите за устойчиво развитие за 2030 г. (2017/2055(INI)).

2. Правно основание

Съгласно Решение (ЕС) 2015/799 на Съвета държавите членки се оправомощават да станат страни по Конвенцията STCW-F. Оправомощаването от страна на ЕС беше необходимо, тъй като глава I, правило 7 от приложението към Конвенцията попада в изключителната компетентност на Съюза по отношение на правилата на Съюза за признаване на професионалните квалификации, притежавани от определени категории персонал на риболовни кораби. То засяга и разпоредби на Договора, по-специално член 100, параграф 2 от ДФЕС, и вторичното законодателство на Съюза, по-специално Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁷, доколкото са засегнати граждани на Съюза, които притежават съответните свидетелства, издадени от държава членка или от трета държава.

С Решение (ЕС) 2015/799 на Съвета държавите членки не само се оправомощават да ратифицират Конвенцията STCW-F, но и се приканват да го направят. Важно е всички държави — членки на ЕС, да ратифицират Конвенцията, за да се създадат еднакви условия на конкуренция и да се избегнат противоречия между международното право и правото на Съюза.

Във връзка с това и с цел да се наблюдава напредъкът, постигнат от държавите — членки на ЕС, по ратифицирането на Конвенцията, в член 2 от Решение (ЕС) 2015/799 на Съвета се изисква Комисията да представи на Съвета настоящия доклад за напредъка.

3. Източници на информация за настоящия доклад

На 16 март 2018 г. Комисията е изпратила писма до държавите членки, в които попита за техните намерения да ратифицират Конвенцията STCW-F. След като бяха получени само четири отговора, до постоянните представителства на държавите членки, които не бяха отговорили, бяха изпратени две напомнящи писма. В крайна сметка отговориха общо 20 държави членки. От осемте държави членки, които все още не са отговорили, три вече са ратифицирали Конвенцията. По отношение на ратифицирането от страна на държавите членки беше направена справка на уебсайта на ММО относно статуса на договорите.

4. Актуално състояние на STCW-F: ратификация от държавите членки

---

⁷ Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно признаването на професионалните квалификации, ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22—142.

Конвенцията STCW-F беше ратифицирана от девет държави членки (**Белгия, Дания, Латвия, Литва, Нидерландия, Полша, Португалия, Румъния и Испания**) от общо 26 договарящи държави⁸ от целия свят.

Що се отнася до другите 19 държави членки, възможно беше да се събере следната информация:

Шест държави членки работят за ратифицирането: **Франция, Германия, Гърция, Ирландия, Швеция и Обединеното кралство**. Гърция и Швеция посочиха в отговорите си текущата работа по преразглеждането на настоящата конвенция.

Четири държави членки не считат ратифицирането на Конвенцията STCW-F за необходимо поради състоянието на своя флот. **Естония** уведоми Комисията, че прилага изискванията за освидетелстване съгласно STCW по отношение на персонала на риболовните кораби с дължина над 24 m. Естония не възнамерява да предприема стъпки за ратифициране на Конвенцията STCW-F поради малкия размер на своя риболовен сектор и ограничения брой (общо 24) кораби с дължина над 24 m. **Финландия** не е започнала ратифицирането на Конвенцията STCW-F, като заявява, че само малко на брой риболовни кораби, плаващи под финландско знаме, биха попаднали в обхвата на тази Конвенция. **Словения** счита, че Конвенцията STCW-F не е необходима, тъй като всички кораби в риболовния флот на Словения са с дължина под 24 m и мощност на двигателя под 750 kW. И накрая, **България** счита, че не разполага с кораби, по отношение на които би била приложима Конвенцията STCW-F.

Група от четири държави без излаз на море — **Австрия, Чешката република, Унгария и Люксембург**, уведомиха Комисията, че няма да ратифицират Конвенцията, тъй като не разполагат с риболовни кораби, рибарски пристанища, нито с институции за обучение за работа на борда на риболовни кораби.

И накрая, следните държави членки, които не са ратифицирали Конвенцията STCW-F, не са отговорили на искането за информация: **Хърватия, Кипър, Италия, Малта и Словакия**.

5. Заключение

Ратифицирането и прилагането на международните конвенции като Конвенцията STCW-F са от първостепенно значение за подобряване на положението на персонала на борда на риболовните кораби, за намаляване на броя и тежестта на злополуките на работното място

---

⁸ Белгия, Канада, Република Конго, Дания, Исландия, Кирибати, Латвия, Литва, Мавритания, Мароко, Намибия, Науру, Нидерландия, Нова Зеландия, Норвегия, Палау, Полша, Португалия, Румъния, Русия, Сейнт Лусия, Сиера Леоне, Южна Африка, Испания, Сирия, Украйна.

и за стимулиране на еднакви условия на конкуренция за сектора на риболова на ЕС, както в рамките на Съюза, така и извън него.

Освен това ратифицирането на тази Конвенция ще улесни и свободното движение на работниците между държавите членки, тъй като чрез нея се установява минимално равнище на обучение на персонала на риболовните кораби въз основа на международни стандарти.

Комисията отбелязва, че не всички държави членки, които имат риболовни кораби, плаващи под тяхно знаме, пристанища, приемащи морски риболовни кораби, които попадат в обхвата на Конвенцията STCW-F, или институции за обучение на персонала на риболовните кораби, са ратифицирали Конвенцията или планират да я ратифицират.

По-специално Комисията отбелязва, че някои държави членки не планират да ратифицират Конвенцията STCW-F на основание, че не разполагат с риболовни кораби, които попадат в нейния обхват, или че имат само малък флот от риболовни кораби с дължина над 24 m или мощност над 750 kW. Конвенцията STCW-F обаче съдържа важни разпоредби, които се прилагат по отношение на всички риболовни кораби, независимо от тяхната дължина и/или мощност на двигателя, като например разпоредбата относно основното обучение по безопасност (глава III, правило 1) и разпоредбите относно вахтената служба (глава IV, правило 1). Освен това с Решение (ЕС) 2015/799 на Съвета и тези държави членки, които имат пристанища, приемащи морски риболовни кораби, които попадат в обхвата на конвенцията STCW-F, или институции за обучение на персонала на риболовните кораби, се приканват да станат страни по Конвенцията.

Държавите членки се насърчават да изпълнят ангажиментите си и да приключат процедурите по ратифицирането и по този начин да подкрепят Комисията в нейната работа за подпомагане на безопасността на борда и в открито море. С ратифицирането на Конвенцията STCW-F от всички засегнати държави членки ще се установи съгласувана и актуализирана международна рамка и ще се насърчат еднакви условия на конкуренция за корабите, плаващи под знамето на държава — членка на ЕС, и за техния персонал в рамките на ЕС и извън него.

Комисията призовава Съвета да вземе под внимание настоящия доклад за напредъка.